

Statistik och prognos Q2

2024-07-04

Erik Almqvist

Ansvarig elnät och elmarknad

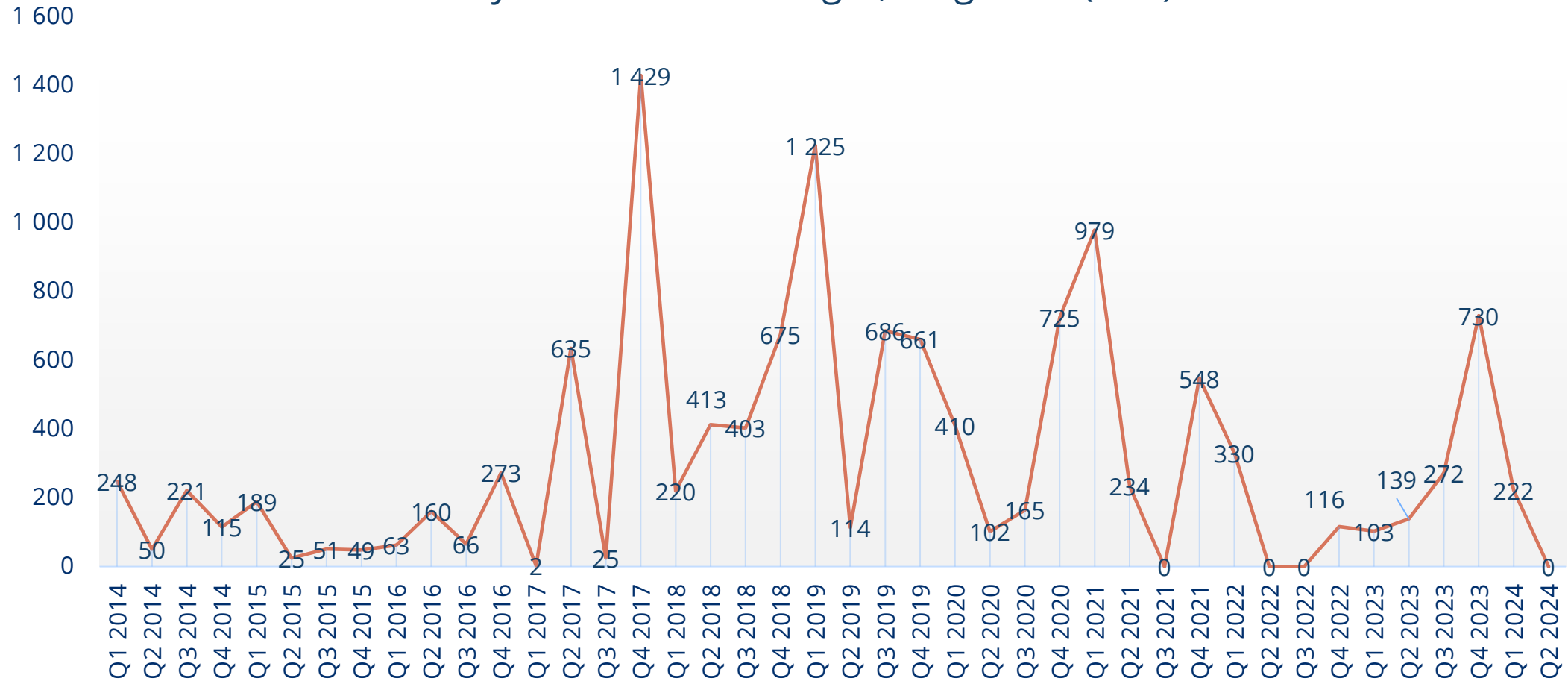
erik.almqvist@svenskvindenergi.org

Sammanfattning Q2 2024

- Andra kvartalet 2024 fattades inga nya investeringsbeslut
- Det är första gången sedan energikrisen år 2022 som det inte fattats några nya investeringsbeslut under ett kvartal
- Driftsättning fortsätter med små justeringar mellan kvartal
  - 536 megawatt (MW) har tagits i drift under Q1 och Q2 2024
  - 1 104 MW förväntas tas i drift under 2024
- 2 600 MW är under byggnation fram till år 2026
- Över 100 000 MW havsbaserad vindkraft under utveckling

Turbinbeställningar Q2 2024

Nya turbinbeställningar, megawatt (MW)

Driftsättning av vindkraft 2024-2026

Driftsättning av vindkraft, megawatt (MW)

I drift 2023-12-31	2024 Q1	2024 Q2	2024 Q3	2024 Q4	2024 (Tot)	2025	2026	I drift 2026-12-31
16 112	215	321	319	249	1 104	1 348	951	19 515

Driftsatt vindkraft första halvåret (Q1+Q2) 2024

Projekt	Ägare	vkv	MW	TWh	Elområde	Län	Kommun
Storbrännkullen	Neoen Renewables	10	57	0,16	SE2	Jämtland	Ragunda
Fäbodliden II	Fred. Olsen Renewables	4	17	0,06	SE2	Västerbotten	Vindeln
Blombacka 3	Varberg Energi	1	2	0,01	SE3	Västra Götaland	Skara
Femstenaberg	Rabbalshede Kraft	7	46	0,15	SE3	Västra Götaland	Strömstad
Tormoseröd	Fu-Gen & Alpiq	11	73	0,24	SE3	Västra Götaland	Tanum
Lursäng	Rabbalshede Kraft	3	20	0,07	SE3	Västra Götaland	Tanum
Lebo	Arise	5	33	0,11	SE3	Kalmar	Västervik
Lervik	Eurowind Energy	7	46	0,15	SE3	Kalmar	Västervik
Ranasjö- och Salsjöhöjden	TRIG & InfraRed	39	242	0,81	SE2	Västernorrland	Sollefteå
		87	536	1,75			

Vindkraft under byggnation i Sverige

Projekt	Start år	Ägare	vkv	MW	TWh	Elområde	Län	Kommun
Tomasliden	2024	wpd Scandinavia	10	68	0,20	SE1	Västerbotten	Norsjö
Stor-Skälsjön	2024	MEAG & Hydro Rein	42	260	0,81	SE2	Västernorrland	Timrå
Hallösa	2024	Prime Capital	13	59	0,19	SE3	Jönköping	Jönköping
Älgkullen	2024	SR Energy	15	93	0,27	SE3	Dalarna	Smedjebacken
Riberget	2024	Fu-Gen Energy	11	70	0,21	SE2	Gävleborg	Ljusdal
Bäckagård	2024	Varberg Energi & Wästbygg	2	4	0,01	SE3	Halland	Varberg
Munkhyttan I	2024	Cloudberry Wind	3	18	0,06	SE3	Örebro	Lindesberg
Kölvallen	2025	Foresight & Arise	42	277	0,92	SE2	Gävleborg	Ljusdal
Kajen	2025	Trelleborgs Kommun	2	5	0,02	SE4	Skåne	Trelleborg
Fasikan	2025	SCA	15	105	0,35	SE2	Västernorrland	Sollefteå
Fröskog	2025	Vasa Vind	6	36	0,11	SE3	Västra Götaland	Åmål
Bruzaholm	2025	Vattenfall Vindkraft	21	139	0,46	SE3	Jönköping	Eksjö
Rosenholm	2025	SR Energy	5	23	0,06	SE4	Kronoberg	Uppvidinge
Älmedal	2025	SR Energy	9	56	0,15	SE4	Kronoberg	Uppvidinge
Knäsjöberget	2025	Renewable Power Capital	14	92	0,31	SE2	Västernorrland	Kramfors
Storhöjden	2025	Renewable Power Capital	22	154	0,51	SE2	Västernorrland	Kramfors
Vitberget	2025	Renewable Power Capital	23	161	0,54	SE2	Västernorrland	Kramfors
Sörlidsberget	2025	Renewable Power Capital	21	140	0,47	SE2	Västernorrland	Sollefteå/Kramfors
Dällebo	2025	Eolus Vind	4	18	0,06	SE3	Västra Götaland	Falköping
Fågelås	2025	Eolus Vind	7	45	0,17	SE3	Västra Götaland	Hjo
Velinga	2025	Vattenfall Vindkraft	12	67	0,18	SE3	Västra Götaland	Tidaholm
Boarp	2025	Eolus Vind	4	25	0,07	SE3	Västra Götaland	Ulricehamn
Horshaga	2026	SR Energy	11	68	0,19	SE4	Kronoberg	Uppvidinge
Ånglarna	2026	EWZ	18	115	0,36	SE3	Dalarna	Falun
MB South	2026	EIPP	97	405	1,35	SE1	Norbotten	Piteå
Blisterliden	2026	Holmen Energi	14	98	0,36	SE1	Västerbotten	Skellefteå
			443	2 600	8,38			

2024-06-30

Vindkraftens projektportfölj

Under byggnation: Alla tillstånd klara och turbiner beställda.

Aviserade: Projekt med tillstånd och investerare, men där investeringsbeslut inte tagits.

Tillståndsgivna: Projekt med miljötillstånd, där nätkoncession (tillstånd för elnät) återstår.

Tillståndsprövas: Projekt som ansökt om miljötillstånd till länsstyrelsen eller regeringen.

Samråd: Samrådsförfarandet enligt miljöbalken är inlett.

”Vindkraftens projektportfölj” är sammanvägd bedömning baserad på

- uppgifter från Svensk Vindenergis medlemsföretag
- mediauppgifter
- Vindbrukskollen
- Statistik om landbaserad vindkraft 2014 till 2023 (Westander Klimat & Energi)
- Statusrapport havsbaserad vindkraft 2024 (Westander Klimat & Energi)
- Handläggningstider landbaserad vindkraft 2014 till 2023 (Westander Klimat & Energi)

Vindkraftens projektportfölj Q2 2024

Driftsatt under 2024	Land	Hav	Totalt
Projekt	9	0	9
Vindkraftverk	87	0	87
Effekt (MW)	536	0	536
Normalårsproduktion (TWh)	1,75	0,00	1,75

Under byggnation	Land	Hav	Totalt
Projekt	26	0	26
Vindkraftverk	443	0	443
Effekt (MW)	2 600	0	2 600
Normalårsproduktion (TWh)	8,38	0,00	8,38

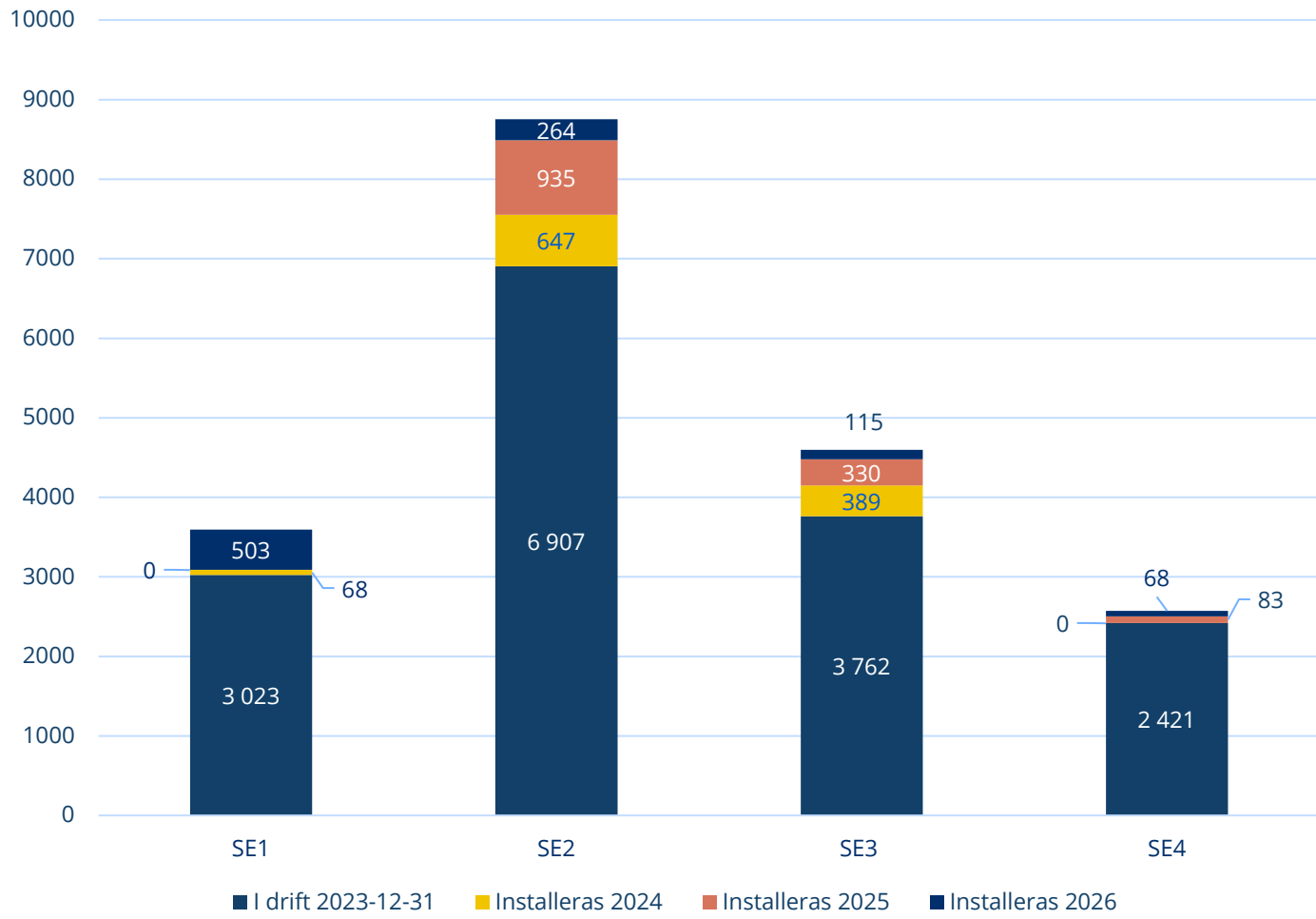
Aviserade	Land	Hav	Totalt
Projekt	8	0	8
Vindkraftverk	116	0	116
Effekt (MW)	746	0	746
Normalårsproduktion (TWh)	2,42	0,00	2,42

Tillståndsgivna	Land	Hav	Totalt
Projekt	27	3	30
Vindkraftverk	590	147	737
Effekt (MW)	3 623	2 154	5 777
Normalårsproduktion (TWh)	11,54	9,44	20,97

Tillståndsprövas	Land	Hav	Totalt
Projekt	64	24	88
Vindkraftverk	998	3 119	4 117
Effekt (MW)	6 629	52 326	58 955
Normalårsproduktion (TWh)	22,31	225,05	247,37

Samråd	Land	Hav	Totalt
Projekt	47	25	72
Vindkraftverk	1 107	2 557	3 664
Effekt (MW)	7 726	45 943	53 669
Normalårsproduktion (TWh)	25,75	200,16	225,91

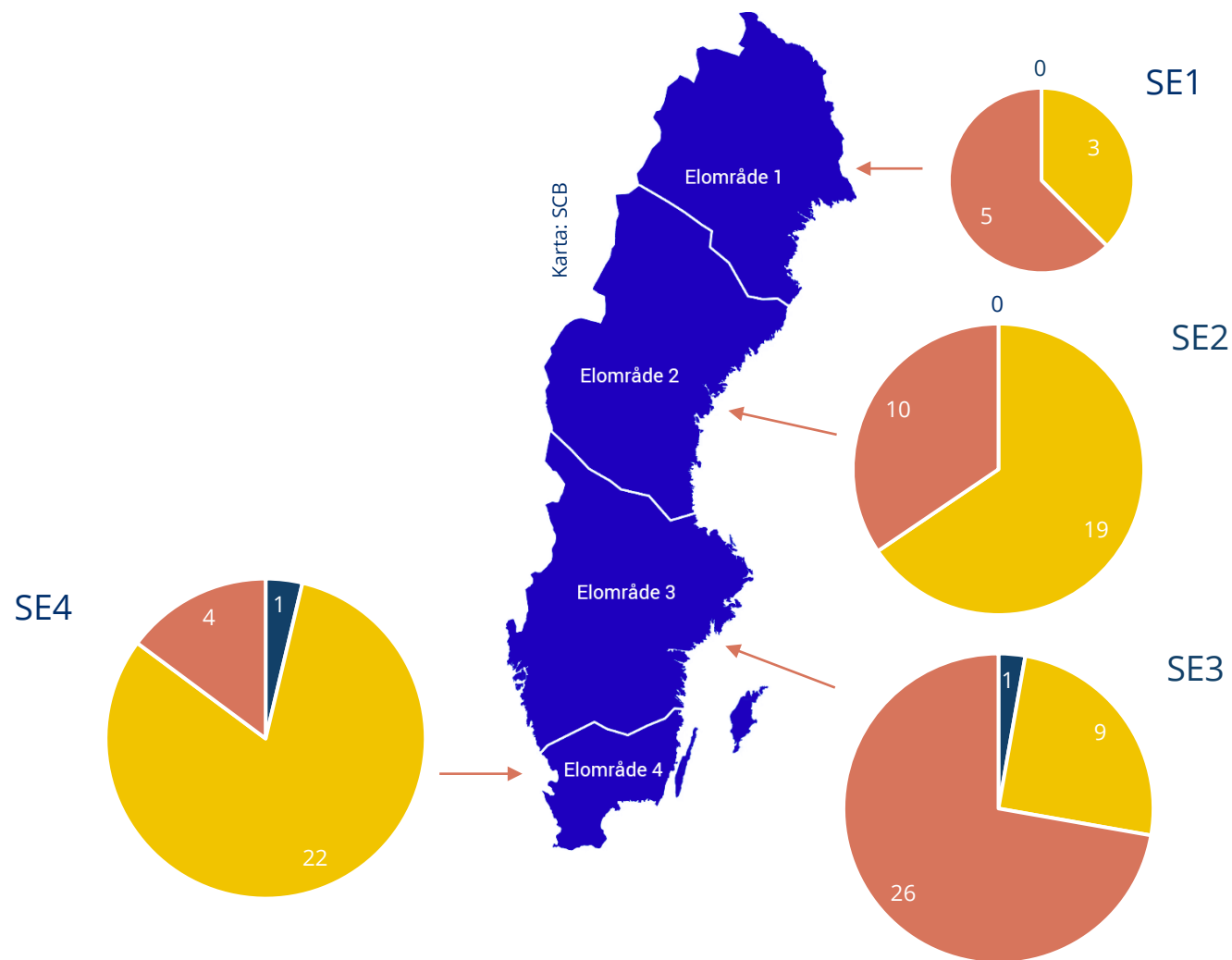
Utbyggnad landbaserad vindkraft per elområde 2024-2026

Projekt med beställda turbiner inkl. 608 megawatt (MW) i aviserade projekt

Totalt: 19 515 MW

Havsbaserad vindkraft som projekteras

Totalt 100 gigawatt (GW) havsbaserad vindkraft under utveckling*

- Tillståndsgivet i GW (totalt 2 GW)
- Tillståndsprövas i GW (totalt 52 GW)
- Samråd i GW (totalt 46 GW)

*Därtill finns drygt 42 GW i tidigt skede.

Risk för lägre aktivitet

Regeringen måste agera för en snabbare utbyggnad och bättre investeringsklimat

Dags för politiken att ta bort politiska risker och leverera besked

- Flera viktiga politiska åtgärder och beslut gällande vindkraften, både landbaserad och havsbaserad, utreds eller bereds inom Regeringskansliet.
- Betänkandet Värde av vinden ([SOU 2023:18](#)), som lämnade flera förslag för att öka incitamentet till ny landbaserad vindkraft har, har legat hos regeringen i över ett år.
- Andra förslag för att öka både incitament och underlätta vindkraftsetablering har diskuterats och regeringen har uttalat dels att sådana förslag, dels att beslut om havsbaserad vindkraft kan komma i närtid.
- Tretton advokater från ledande advokatbyråer har skrivit ett öppet brev till Regeringen där de framför att den kommunala tillstyrkan för vindkraftsetableringar måste reformeras för att öka förutsägbarheten och rättssäkerheten. Frågan är utredd av statlig utredare.
- Det är viktigt att regeringen snarast fattar beslut om konkreta lösningar som främjar vindkraftsutbyggnaden. Det är angeläget med snabbt och tydligt agerande. Risker är uppenbara att investeringar i nödvändig elproduktion inväntar besked om hur regeringen kommer hantera dessa frågor som är färdigutredda och eller under beredning.

Stort behov av ny elproduktion

- Industrin behöver ytterligare produktion i närtid om deras omställningsplaner ska kunna realiseras.
- SKGS har publicerat en uppdaterad rapport om industrins elbehov till år 2035 som visar att industrin behöver ytterligare 88 terawattimmar (TWh).
- Andra industriaktörer har påpekat behovet om en utbyggnad om 10 TWh per år för att möta efterfrågan till år 2035.
- För att klara den här utmaningen måste samtliga kraftslag ha de bästa investeringsförutsättningarna. Politisk osäkerhet riskerar att investeringar uteblir.

Lösningar finns redan idag 1 (3)

Svensk Vindenergi, Siemens Energy och OX2 har presenterat en rapport som visar hur södra Sverige (SE3 och SE4) kan möta en 40 % ökad elanvändning till början av 2030-talet.

- Den ökade efterfrågan möts i effekt och energi, varje dag, varje timme, hela året med förnybar teknik.
- Tekniken finns redan idag och innebär låg teknik- och ekonomisk risk.
- Systemkostnaden landar på 54 öre/kilowattimme (kWh), med en investeringskostnad på cirka 430 miljarder kronor.
- Mer el kan stanna i norra Sverige, samtidigt som behovet av nya överföringsförbindelser minskar.
- Innebär ett mer decentraliserat och robust kraftsystem som blir säkrare ur ett totalförsvarsperspektiv.
- Förbättrar och utökar förmågan för ödrift och dödnätsstart.

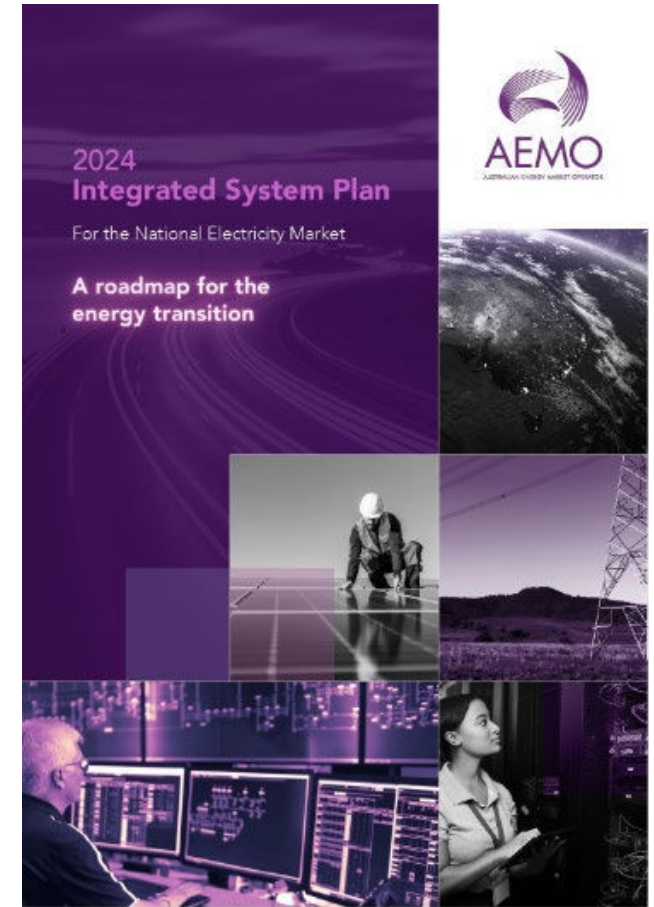

Lösningar finns redan idag 2 (3)

Den australiensiska energimarknadsoperatören AEMO har utarbetat en långsiktig nationell plan för utveckling av kraftsystemet i Australien. Man har studerat alla aspekter av energiomställningen som kostnad, genomförbarhet, social acceptans, tillräcklighet och leveranssäkerhet.

Den lösning som ger leveranssäkerhet till lägst kostnad är ett kraftsystem som domineras av förnybar elproduktion med vatten, sol och vind där variabiliteten hanteras med energilager och gasturbiner.

- Systemet kan drivas med 100 % förnybar elproduktion.
- Energilager är en central del i lösningen och den komponent som ökar mest.
- Gasturbinerna får en helt ny roll i kraftsystemet då de enbart används för balanskraft och därmed får mycket kort drifttid och står för 1-3 % av elproduktionen.

Lösningar finns redan idag 3 (3)

Batterier är en av de tekniker som kan stötta framtidens elsystem och bl.a. ge mer effektivt utnyttjande av befintlig nätkapacitet, ökad stabilitet i elnätet, mindre volatila elpriser, lägre obalans- och profilkostnader. Det bidrar dessutom till lägre kostnader för elkonsumenter.

Bodecker Partners rapport Batterilagring och framtidens hybridparker visar hur mycket batterikapacitet som finns installerat totalt i Sverige, hur mycket planerad installation som finns och hur mycket installation som sker i anslutning till vind- och solparker.

- Över 370 megawatt (MW) i drift
- Över 1 400 MW under konstruktion
- Över 8 300 MW i planerade projekt med minst 5 MW

Begreppsförvirring

- Svensk Vindenergi har låtit Sweco ta fram ett kunskapsunderlag om begreppen tillgänglighetsfaktor och kapacitetsfaktor som förekommer i diskussionerna om elsystemet. Begreppen blandas ofta ihop och används ibland till andra syften än vad som är avsett.
- Begreppsförvirringen späder på kraftslagsdebatten och riskerar i förlängningen att bromsa utbyggnaden av vind- och solkraft och kan påverka investeringsviljan i kraftproduktion när den behövs som mest.
- Både tillgänglighetsfaktor och kapacitetsfaktor anger hur stor del av den totala installerade kapaciteten som finns tillgänglig. De skiljer sig framför allt genom val av tidsperiod.
- Tillgänglighetsfaktorn beskriver hur stor andel av en resurs som är tillgänglig i en viss situation och används bl. a. för att prognosticera risk för effektbrist.
- Svenska Kraftnät räknar med att vindkraftens tillgänglighet vid topplasttimmen är 9 % av installerad effekt. De senaste åren har utfallet varit väsentligt högre.

Tillgänglighet vid topplasttimmen, prognos vs utfall

	Vattenkraft	Vindkraft	Kraftvärme	Kärnkraft
Utfall 2018/2019	76 %	37 %	-	100 %
Utfall 2019/2020	70 %	45 %	41 %	87 %
Utfall 2020/2021	57 %	32 %	32 %	100 %
Utfall 2021/2022	72 %	40 %	61 %	100 %
Utfall 2022/2023	66 %	21 %	48 %	64 %
Svk:s prognos 2023/2024	82 %	9 %	77 %	90 %
Utfall 2023/2024		19 %		

Svenska kraftnät räknar med att vindkraftens tillgänglighet vid topplasttimmen är 9 % av installerad effekt.

Utgångspunkten är utfallet den tionde percentilen av historisk produktion.

Statistik och prognos Q2

2024-07-04

Erik Almqvist

Ansvarig elnät och elmarknad

erik.almqvist@svenskvindenergi.org